

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

J. V.: De Anul Nou.

Prof. G. Muntean: Personalitatea Mântuitorului.
† Vintilă Brătianu.

Ion Bunea: Caritatea creștină și lupta de clasă.
Comunicatul Asociației clerului „A. Șaguna”.

Dr. E. Nicoară: Rugă de anul nou.

Pr. Ion Lazar: Conferința de toamnă a preoților
din tractul Cluj. — Cronică.

Concurs pentru ajutoare învățăceilor. Concurs pen-
tru întregirea parohiei Muntele-Rece.

DE ANUL NOU

Se mai cufundă un an în noianul vremii, cu tot cortegiul său de bucurii și neajunsuri, de iluzii și desamăgiri, triumf și biruință pentru unii, înfrângeri și suferințe pentru alții. În pragul anului ce bate la poarta vieții, omul ori-care i-ar fi preocuparea e îndemnat să reflecteze asupra trecutului și cu noi nădejdi în suflet să privească în viitorul care vine.

Pentru noi anul care a trecut, a fost ca de obicei, un an de muncă serioasă dar tot pe atât de bogat în roade binecuvântate și e bine se reflectăm puțin asupra unor împrejurări îmbucurătoare petrecute în decursul lui.

În deosebi întâmplarea fericită de comemorare a celor zece ani de ființare a scumpei noastre Eparhii, și aniversarea jubilară a prea iubitului nostru Arhipăstor, a P. S. Sale Episcopului *Nicolae Ivan*, cu prilejul împlinirii celor 75 ani ai vârstei, ne-a evidențiat mai lămurit frumoasele rezultate obținute în domeniul vieții noastre bisericești în ultima vreme.

În cadrul unei sărbătoriri modeste s'a petrecut această duiosă comemorare îmbinată cu jubilara aniversare a P. S. Sale care prin caracterul ei impresionant va rămânea pentru generațiile viitoare o neuitată sărbătoare a Bisericii și a Ortodoxiei noastre. Căci ea ne-a adus aminte de greutățile peste cari am trecut, neajunsurile cu cari am luptat, dar și de pro-

moase, realizate în cei zece ani de muncă stăruitoare. Cu vie mulțumire în suflet și cu cuvinte de laudă lui Dumnezeu am putut cunoaște fericita schimbare în mai bine. Ne-am putut da sama de vremurile de urgie, ce ne-au apăsât odinioară, când abia ne târam zilele vieții de pe o zi pe alta, când abia ne puteam păstra cu mari jertfe așezămintele, obiceiurile, limba, datinele și legea strămoșască. Pecând azi ce schimbare minunată! Stăpâni ne sântem noi; școala și biserica se pot dezvolta în voie și cu sprijinul statului; obiceiurile, limba și datinile sântem îndrumați și încurajați de fruntașii înțelepți ai neamului, cum să le păstrăm mai frumos și bine. Iar legea noastră strămoșască, din hulită și prigonită cum a fost odinioară, a ajuns să fie în fruntea celorlalte legi din țară. Astfel că în adevăr am putut exclama cu Psalmistul: „*Ne-a dat Domnul spre milostivire înaintea tuturor celor ce ne-au robii pe noi.*” (Ps. CV, 45.)

Ce-am izbutit să facem pentru Eparhia noastră în acest răstimp? S'a spus și cu alt prilej, și o repetăm și acum: am reușit să cucerim în centrul Eparhiei, în Clujul înstrăinat pe vremuri, dar devenit focar de lumină și învățătură românească azi, un loc de frunte între celelalte biserici și neamuri. Ne-am întemeiat așezăminte de preț, cu care ne putem mândri. În fruntea tuturor se înalță măreața Catedrală, ce în-

EXEMPLAR LEGAL.

mare. Ne-am întemeiat școală de înaltă învățatură și creștere teologică. Ne-am înfiripat Tipografie și Librărie, ce ne pun la îndemână puternice mijloace de îndrumare a credincioșilor. Ne-am câștigat îndemânările trebuincioase bunului mers al lucrărilor de administrație și conducere a Eparhiei. Ba, ceva și mai mult, numai cu puține zile în urmă, Reședința Episcopoească a fost întregită prin cumpărarea unui nou imobil, care fiind legat de ea prin acelaș zid, cu aceeaș structură dă un aspect corespunzător acestui impozant edificiu, potrivit cu menirea lui. În acest nou imobil se vor așeza toate birourile necesare pentru administrație, cassieria, registratura și dependențele corespunzătoare, rămânând localul Reședinței numai pentru scopul său bine determinat: locuință pentru P. S. Sa Episcopul, capelă pentru oficierea actelor liturgice, bibliotecă și un muzeu întocmit pentru păstrarea obiectelor cu caracter de importanță istorică.

Toate acestea și multe îmbunătățiri remarcabile pentru binele și propășirea Eparhiei s'au putut realiza însă numai sub înțeleapta conducere și inițiativă a marelui și neîntrecutului său Arhiepiscop. Atât de adevărate resună cuvintele dlui prof. și fost ministru *Dr. I. Lupăș* care în memorabila sa cuvântare, rostită din fericitul prilej al acestei comemorări, a zis între altele: „*Ați venit Prea Sfințite acum zece ani cu un maldăr de acte, o masă și un scaun și azi aveți împlinită o măreață operă... Înfrățuirile din cei zece ani vor fi o dovadă clară de munca ce ați săvârșit-o. Aveți pentru aceasta recunoștința oamenilor și mai presus de toate răsplata Domnului.*”

Precum tot atât de semnificativ în sprijinul acestei afirmațiuni, rămâne și gestul altui fost Ministru și prof. univ. dl *Alex. Lapedatu*, care a propus Adunării Eparhiale, să ia asupra ei grija înființării unei fundațiuni, ce în semn de recunoștință și grațitudine va fi încredințată și va purta numele prea venerabilului său Părinte și Stăpân sufletesc, a P. S. Episcop *Nicolae Ivan*, pentru neperitoarele sale merite. Azi această fundațiune, a cărei bază materială a fost pusă prin însaș contribuția distinsului său Patron cu respectabila sumă de 100.000 lei, a ajuns să fie sporită la peste două sute

de mii și va continua tot așa în viitor. Din ea își vor primi ajutorul și mângăierea atâția fii sărmani ai bisericii și neamului nostru.

Iată încreștările pe răbojul vieții noastre bisericești, pe care am crezut de cuviință să le reliefăm iarăși în pragul unui nou an de muncă ce ne așteaptă, și care nu vor putea scăpa niciodată din vederea celor ce vor scrie istoria Eparhiei Clujului. Vor servi acestea ca o strălucită pildă de urmat pentru generațiile viitoare, precum dorim să-i servească acum ca o plăcută mângăiere și înseninare a zilelor Celui ce din zbuiciumul și frământările vieții, a înțeles cu ajutorul harului divin să-și zămislească un Apostolat rar, aproape unic în istoria bisericii noastre strămoșești și naționale.

Iar scumpilor noștri frați, prieteni și tovarăși de muncă în ogorul bisericii și al neamului, le dorim cu acest prilej să aibă parte de realizarea tuturor dorințelor și aspirațiilor, cu mai mult succes, bucurie și voie bună, ca în trecut, pentru anul care vine.

Un Anul Nou să vină cu bine și fericire pentru toți!

I. V.

Personalitatea Mântuitorului.

Marii învățați ai anticității păgâne, Platon și Cicero, și-au creiat în închipuirea lor un tip, un supraom, care să reprezinte, înțelepciunea și dreptatea absolută. Acest tip avea să fie modelul după care să se călăuzească omenirea în drum spre perfecțiune. Zadarnic au căutat personalitatea reală, care să întruchipeze acel tip ideal, închipuit. Au nutrit totuși nădejdea că acel supra om trebuie să apară, este o necesitate. Nădejdea lor s'a realizat prin încarnațiunea fiului lui Dumnezeu și apariția lui ca om, trăind în mijlocul oamenilor. Personalitatea lui Iisus însă a întrecut pe supra omul lui Platon și Cicero.

A întrecut pe supra omul făurit de mintea omenească, fiindcă întruchipează pe Dumnezeu. Ori putem spune cumva că după atâtea încercări și străduințe ale minții omenești, suntem în posesiunea unui tablou fidel al personalității lui Iisus? Nu. Munca multor învățați a reușit cel mult să lumineze figura Mântuitorului. Aceștia au

fost cei norocoși cari au pornit dela principiul sănătos, că Mântuitorul n-a fost numai simplul om, ci și Dumnezeu. În schimb cei cari au voit să despoae viața și manifestările lui de tot ceea ce este supra natural, au suferit un dublu eșec. Pe deoparte tabloul reprezentativ al personalității lui Iisus a fost redus la o simplă caricatură cu influințe funeste față de mulțimea nepricepătoare, căreia i s-a răpit singurul ideal, pe de altă parte și-au mărturisit lipsa de competență prin afirmații contra dictatorice.

Avem cazul ateistului Renan. După ce într'o carte întreagă înprăstie cu brutalitate aureola care învălue figura celui care a învins moartea, ne apare foarte puțin consecvent în constatările: „Iisus Hristos este concretizarea cinstei acelora, cari au o inimă omenească... El rămâne pentru omenire un principiu nesecat al renașterii morale... Fiecare din noi, Lui avem să-i mulțumim pentru tot ceea ce avem mai bun. Pentru Iisus nu este un termen comparativ, slava lui este absolută. Între El și Dumnezeu nu este nici o deosebire... Caracterul Lui e mult mai mare, decât ni-l înfățișează evangeliile“.

La fel este și cazul învățatului Fr. David Strausz, care a inițiat un curent împotriva Dumnezeirei lui Iisus. Într'una din operele sale afirma: „Chiar dacă contest divinitatea lui Hristos, îi păstrez primul loc în templul genilor umanității, ca celui mai desăvârșit și neîntrecut întruchipător al idealului moral“.

Personalitatea lui Iisus este o taină, un miracol pentru noi. Istoria a înregistrat multe personalități marcante. Alături de ele Iisus nu are pereche, nici cel puțin un urmaș îndepărtat. El ne-a dat mulți sfinți, dintre cari și cel mai mare dispăre în fața lui pe cum dispăre o stea, dinaintea vederii noastre, la apariția soarelui. Omenirea întreagă prin geniile ei reprezintă o formă imperfectă sub toate aspectele, față de perfecțiunea absolută a Mântuitorului.

Piatra poticnirii pentru orice încercare a noastră de a cristaliza într'un mănunchi toate notele caracteristice ale personalității lui, este natura lui Divină. Dacă Dumnezeu a voit să se încorporeze într'un om, să trăiască între oameni ca om; nu se putea înfățișa mai demn ca Dumnezeu, decât Hristos.

Figura celui răstignit de ura omenească stă plină de măreție în fața noastră, noi bieți muritori cari ne târâm viața în noroiul păcatelor, voim să cunoaștem rezorturile spiritului, care a conceput universul și îl dirigează. Pe el nu-l vom putea cuprinde, cel mult urmându-l vom înțelege rostul alor o seamă de acțiuni din viața lui pământescă.

Prof. G. Muntean.

† Vintilă Brătianu

În pragul sărbătorii Nașterii Domnului, a căzut unul din stejarii cari făceau fala neamului nostru, unul dintre marii făuritori ai întregirii neamului: *Vintilă Brătianu*. Lovit fulgerător de săgeata morții, s'a dus și dânsul pe calea veciniciei, sălășluindu-se alături de ceilalți înaintași glorioși ai familiei sale, în pământul țării pe care l-a iubit și apărât cu credință și cu patimă neînfrântă.

Vintilă Brătianu n'a fost numai al familiei sale, nici numai al partidului său, el a fost al neamului și al patriei, pentru că sufletul lui era rupt din sufletul neamului și pentru idealul acestuia a muncit și și-a jertfit toată truda vieții sale.

Vintilă Brătianu a fost criticat, a fost calomniat, a fost dușmănit de mulți, a gustat paharul amărăciunilor, a trăit multe clipe dureroase în viața sa, — dar nici o adversitate nu i-a clătinat convingerile, nici o ispită nu i-a deviat linia de conduită și nici una dintre desiluziile sau înfrângerile trecătoare nu l-au putut face să-și schimbe firea și să-și piardă încrederea în biruința convingerilor sale. Și-a iubit mai presus de toate pământul și poporul țării sale.

Vintilă Brătianu a fost același dela cel dintâi pas făcut în viața publică, dela modestul inginer al podului dela Cernavoda, până la demnitatea de ministru președinte, ur soldat viteaz și neclintit al energiilor de rezistență națională și îndrumător al acestor energii spre biruința finală. De numele lui se leagă multe înfăptuiri binefăcătoare pentru țară.

Dar laturea cea mai luminoasă a personalității sale s'a manifestat în caracterul său de o moralitate creștină intransigentă.

Puțini oameni politici în această țară au acest cadru strălucitor de curățenie morală, cum l-a avut marele răposat.

Și această însușire nobilă i-a fost scoasă în evidență la căpătâiul sicriului său, de toți cei ce au ținut să-și spună cuvântul, și de pretini și de dușmani. Caracterul lui de granit rămâne o pildă vie pentru generațiile ce vin ca să-l urmeze pe căile pe cari el a umblat.

Rămășițele pământești ale lui Vintilă Brătianu au fost așezate cu cinstea cuvenită în cripta familiară dela Florica. Statul i-a făcut funerarii naționale, dar fără podoabe trecătoare de cununi și flori, cum a fost dorința răposatului. Sumele cari s'ar fi lăpădat pentru asemenea podoabe deșarte, s'au adunat în fondul Ion Brătianu pentru ajutorarea săracilor.

Incunjurat de toată floarea intelectualității din țară și de miile de țărani pe cari i-a ocrotit și iubit, a fost așezat la locul de veci, Sâmbătă, în 27 Decembrie.

În acelaș timp s'a făcut un serviciu divin pentru sufletul lui și în orașele și satele din largul țării. La noi în Cluj serviciul acesta a fost săvârșit de Prea Sf. Sa Episcopul Nicolae, asistat de mai mulți preoți, în prezența tuturor autorităților și a unui public ales și numărös din oraș. La sfârșitul prohodului P. Sf. Sa Episcopul a rostit o cuvântare emoționantă, făcând elogiul marelui dispărut.

Țara a pierdut în Vintilă Brătianu un om mare. Sufletul lui va trăi însă în inimile celor ce au știut să-l cunoască și să-i aprecieze munca devotată și cinstită. Istoria nepărtinitoare îi va face locul cuvenit în panteonul gloriilor acestei țări, care îi va fi recunoscătoare pentru tot ceea ce a făcut pentru ea.

Biserica noastră îi aduce omagiul ei de recunoștință pentru binefacerile de cari s'a învrednicit sub oblăduirea sa și roagă pe Dumnezeu să-i dea odihna binemeritată, iar nouă să ne trimită alți îndrumători devotați credinței noastre strămoșești așa cum a fost Vintilă Brătianu.

Caritatea creștină și lupta de clasă.

Renumitul scriitor Fr. W. Foerster, în lucrarea sa „Hristos și viața omenească“ p. II, pag. 77, pune o problemă, care pe lângă importanța pe care o are, din punct de vedere teologic, are și o importanță din punct de vedere social. E vorba de Hristos și lupta de clasă. Foerster detestă procedeul acelor cari vreau să facă accesibil lucrătorului de fabrică pe Mântuitorul lumii, folosind limbajul socialist. Desaprobă această încercare, convins de temeiul șubred al doctrinei socialiste, care își are sorgința în materialismul istoric a lui Karl Marx, care în orbirea lui are pretenția că toate ranele claselor obidite se pot remedia prin ameliorarea factorului economic. Această concepție reduce pe om la stomac și crede că schimbând condițiile materiale, aurora fericirii apare. Ori organizația ființei noastre omenești, deși este unitară, are două aspecte cu conexiune intimă: *spirit* și *corp*, primatul avându-l spiritul. Având în considerare acest fapt, centrul de greutate nu este în condițiile exterioare-materiale, ci în interior, iar transformările sociale sănătoase sunt în funcție de înnoirea sufletească, de echilibrarea spirituală, care n'o aduce nici un program socialist, nici o ideologie politică cu ședințe materialiste, ci Acela care a zis: „În nimeni altul nu este mântuire, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat nouă omenilor, întru care să ne mântuim“ (Fapt. Ap 4, 12).

Creștinismul este tendința vădită de spiritualizare a ființei unane, de o ridica pe un pedestal ideal și de a înscăuna împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Doctrina Mântuitorului Isus are părți similare cu a multor filozofi anteriori (ex: Seneca), dar valoarea unei doctrine nu se măsoară după formule și după literă, ci după *accentul* și *spiritul* ei, cari fac sufletul omenesc să vibreze și să se cutremure la sublimitatea ei. În privința aceasta fer. Augustin zice „Litera omoară, iar spiritul dă viață“. Tâlcul acestui adevăr e ușor de prins; cuvintele Lui pătrundeau și în sufletele cele tru-fașe, știa se vorbească la inimă oamenilor desnădăjduiți: „Luați jugul meu asupra voastră și învățați-vă dela mine, că sunt blând

---

La LIBRĂRIA EPARHIALĂ din Cluj se află de vânzare ORNATE BISERICESTI (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate inecceptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Că jugul meu e bun și povara mea este ușoară (Mat. 11, 29—30).

Principiul suprem al moralei creștine este *dragostea* (despre care spune P. Janet că suprimă dreptul și-l face inutil). Principiul carității creștine dacă ar fi maxima călăuzitoare a întregului neam omenesc, existența multor instituții juridice ar fi de prisos. Dar când e vorba de aplicarea acestui ideal, greutățile sunt de neînving. *Ideal făurit pentru oameni în vederea desăvârșirii și totuși inaplicabil!* Ce anomalie! E rezistența firii umane în fața faptelor postulate de o normă absolută, e atitudinea refractară a omului, care nu s'a pătruns de dependența sa față de Creatorul, ci a provocat disensiuni în detrimentul său propriu și al semenilor săi.

Intronarea principiului carității ca mijloc de salvare al omului prin Isus Christos, nu s'a făcut cu intenția unei reforme politice, pentruca să producă o egalitate juridică, *ci una morală*. El nu este un reformator politic („Impărăția mea nu este din lumea aceasta“), de aceea predica Sa nu are un caracter economic și social, însă întrucât tinde să reformeze viața omenescă plecând dela realitatea sufletească, va influența și circumstanțele în care viețuim. Isus Christos în tot timpul activității Sale nu s'a pronunțat direct asupra organizației statului, însă în toate învățătura Sa reiese clar că întrucât scopul final al fiecăruia este mântuirea, toate instituțiile cari se găsesc într'un stat trebuie să fie expresia spiritului creștin și în consonanță cu el. Chiar dacă raporturile juridice dintre oameni nu sunt egale, hărțuelile împreunate cu dejosirea sau chiar exterminarea semenului, morala creștină le înfierează. Lupta de clasă — crez al mișcării socialiste — nu-și are rațiune de dănuire. E mijlocul cel mai urât prin care se cultivă egoismul și se lasă drum liber instinctelor samovolnice și tiranizatoare a stăpânilor față de supuși. E justă propunerea lui Foerster de a nu infiltra celor neinițiați seva creștinismului, prin limbaj socialist, ci prin *căldura inimei*. Amintește chiar de o nobilă japonează, care face compliment portarului unui hotel când îi dă o însărcinare; aceasta o face pentru a-i cinsti serviciul și a-i retușa umilirea.

Noi de fapt suntem creștini; dar numai în biserică, însă în raporturile noastre cu cei cari ne servesc suntem victimele vanității. Ori miezul creștinismului, esența lui este de a ne contopi sufletește cu durerile celor desmoșteniți de soarte, de a pătrunde până la rădăcina mizeriilor și a conflictelor sociale, lucru pe care nu-l face ideologia socialistă prin explicarea istoriei.

Azi, prin dezvoltarea mare a industriei, disidențele dintre patron și muncitor au crescut. Pentru casarea neînțelegerilor, se cere o soluție. Socialismul nu a putut să o dea tocmai prin unilateralitatea sa economică. Azi încearcă o reformă a doctrinei cu ajutorul religiei, însă fără rezultat, fiindcă țările cari și-au dat seama că factorul hotărîtor în viața popoarelor e factorul spiritual, au început un contra atac. În Elveția toată muncitorimea e organizată în „*Voluntariatul Tinerimii Evanghelice*“, care are în centrul preocupărilor partea sufletească și nu partea de stomac. Această mișcare e mai accentuată în Anglia, datorită faptului că s'au contopit sufletește cu idealul moral-creștin și ori-ce întreprindere lucrează după principiile evanghelice. Pilda Angliei poate fi far și celorlalte țări, dar în special nouă, cari suntem expuși destrămării sufletești din cauza curenților subversive. Incontestabil că industria și la noi a luat un avânt, iar neînțelegeri se vor ivi, și atunci datoria bisericii este să prevină această cangrenă, luptând în toate straturile sociale, pentru spiritualizarea și idealizarea ființei omenești.

Ion Bunea.

Comunicatul

Asociației Clerului „Andrei Șaguna“.

„Având în vedere criza financiară de o excepțională acuitate în care se zbate țara și necesitatea inexorabilă a unor tragice amputări în bugetul Statului, o delegație a Asociației Generale a Clerului ortodox, în frunte cu președintele acestei Asociații, s'a prezentat de curând la dl președinte de consiliu G. G. Mironescu și la alți câțiva miniștri din guvern, cu un memoriu, cerând ca pentru realizarea economiilor bugetare, ministerul de instrucțiune publică și culte, să desființeze parohiile cari au mai puțin de 1600 de suflete, refuzând plata salarii-

lor pentru preoții din aceste parohii, să taie din buget organizația Mitropolitană din Ardeal, posturile de misionari eparhiali, revizori eclesiastici etc.“

Intervenția Asociației generale a clerului, ne miră și ne mâhnește profund. Pentru că ea însemnează nesocotirea faptului îndeobște cunoscut că Statul s'a purtat și până acum destul de vitreg cu Biserica noastră, pe care nu a învrednicit-o de ajutoare bugetare în măsura în care a învrednicit celelalte culte, minoritare, din țară, conform prevederilor legilor în vigoare.

În loc să ceară pur și simplu repararea nedreptății din trecut, Asociația generală a clerului cere ca Statul să impună Bisericii ortodoxe jugul unor nouă jertfe, menite să-i desorganizeze cadrele și să o pună în imposibilitate de a-și împlini și în viitor integral marea ei misiune în mijlocul poporului.

De aceea Asociația Clerului „Andrei Șaguna” din Mitropolia Ardealului, regretă profund că se vede silită să se desolidarizeze de acțiunea aceasta a Asociației Generale a Clerului, acțiune pe care o socotește păgubitoare mai ales astăzi când ni se cere cu totul altceva decât acțiuni menite — chiar și involuntar — să desorganizeze aparatul administrativ și misionar al sfintei noastre Biserici.

Biroul central al Asociațiunii Clerului „Andrei Șaguna“.

*

Intervenția nefericită a Asociației generale a clerului, și-a produs efectul prin masacrarea bugetelor Consiliilor eparhiale. — După cât suntem informați, la cererea incompetentă a preoților membrii în Comisiunea bugetară, la fiecare episcopie s'a lăsat numai câte un post de vicar și unul de consilier eparhial (fără gradații) pe ceilalți consilieri i-au făcut diurniști cu 2000 (două mii) Lei pe lună, pe secretari, revizori și misionari i-au desființat complet, ca și când nici n'ar fi existat și tot asemenea și câteva posturi de funcționari mai mici; cu un cuvânt au desființat consistoarele. Iată rezultatul luptei duse de autoritatea bisericii pentru repararea nedreptăților ce i s'au făcut până acum. Așa ajunge ori-ce instituție în care intră anarhia și cei mici se ridică peste capul celor mari!

Red.

Rugă de anul nou.

Doamne! Prea Sfinte,
Cerescule Părinte,
Caută și ia aminte
Umilita-mi rugăminte.
Azi când anul se sfârșește
Și 'n prag altul se ivește,
Lasă-mă să 'ngenunchiez,
Și pentru cerescu-Ți har,
Să Ți-aduc atât măcar.
Un mic semn de mulțumire,
O schinteie de iubire.
O! cât mult Te-ai îndurat,
Mii de daruri Tu ne-ai dat!
Niciodată nu ne-ai uitat.
Fi preabinecuvântat!
Umilit mă rog Părinte,
Nici de astăzi înainte,
Tu pe aceia nu-i uita,
Cari pe Tine Te-or căta,
Ci din ceruri Tu coboară,
Peste noi a Ta comoară.
Fă ca țara să trăiască,
Credința să Ți-o cunoască.
Fă din Rege — împărat,
Din copil Tu fă bărbat.
Să apere împreună

Moștenirea cea străbună.
Țara noastră ne-o păzește
De dușmanul ce-o pândește,
Și de foc, ape și ghiată.
Celor vii dă-le viață.
Părinții și frații morți,
Pomenește-i Tu pe toți.
Tu pe-aceștia nu-i uita,
Așează-i de-adreapta Ta.
Așa Doamne Te imploréz:
Caută din Cer și vezi,
Cercetează via Ta,
Săditi de dreapta Ta,
Desăvârșește-o pe ea.
Fă Doamne ce Ție-Ți place,
Să domnească 'ntre noi pace.
Iar în pace, Tu dă spor
Semnțelor din ogor.
Ascultă-ne rugile,
Pâne în toate zilele
Dă-ne Doamne Tu la toți
Și ne apăra de hoți.
În tot anul care vine,
Tu ne'nvață numai bine.
Preabunule, Te rog cu foc:
Dă-ne un an nou cu noroc!

Reghin. Dr. E. Nicoară.

**CONFERINȚE PREOȚEȘTI
ȘI CERCURI RELIGIOASE**

Conferința de toamnă a preoților din tractul Cluj.

Duminecă, în 30 Noemvrie a. c., preoțimea tractuală și-a ținut conferința de toamnă în frunțașă parohie Mociu, participând majoritatea preoților, în frunte cu distinsul protopop Nicolae VasIU.

Conform programului stabilit, la orele 9 a. m. s'a început în biserica ortodoxă din loc, slujba sf. Liturgiei, celebrată în sobor și la care au participat un număr mare de credincioși, încât biserica deși spațioasă, a devenit aproape neîncăpătoare.

Răspunsurile liturgice au fost date de preoții cari n'au servit, precum și de cântăreții localnici, iar predica ocazională a fost ținută de către pr. Ioan Lazar din Căian.

La finea liturgiei s'a slujit un parastas pentru odihna sufletului marelui Arhiepiscop Andrei Șaguna, și cu această ocaziune P. O. protopop Nicolae VasIU, a rostit o frumoasă cuvântare, evidențiind faptele mărețe din viața acestui lucefăr al bisericii ortodoxe ardelenice.

După terminarea programului din bi-

serică, preoțimea se întrunește în localul școlii primare din loc, unde după invocarea Duhului Sfânt, P. On. protopop, în calitate de președinte, deschide conferința, iar după îndeplinirea formalităților de constituire, se intră în ordinea de zi.

După scurte discuții asupra predicii, fiecare preot își citește și prezintă raportul despre activitatea pastorală în general și despre rezultatul ce l-a obținut fiecare în urma năzuinței de a organiza în parohia sa, Societatea tinerimei adulte „Sf. Gheorghe“. Din cele expuse în rapoarte, s'a evidențiat că tinerimea noastră rurală nu înțelege pe deplin rostul acestei societăți și în consecință se abține de a intra în cadrele acesteia, sau dacă intră, foarte cu greu se decide la aceasta.

Pentruca organizarea acestei societăți, să nu întâmpine greutăți, s'a făcut propunerea ca să se intervină pe lângă forurile administrative, ca acestea începând cu anul viitor să nu mai elibereze permise pentru „jocul sătesc“, decât tinerilor cari fac parte din vre-o societate cu caracter cultural-educativ.

Terminându-se discuțiunea acestui punct, P. On. protopop comunică preoțimei câteva ordine confidentiale, după care fiind timpul mesei, programul se întrerupe, pentruca la ora 3 p. m. să se continue cu conferința P. On. protopop.

Sfârșită masa, preoțimea se îndreaptă din nou spre localul școlii, unde avea să continue programul și unde o mulțime multă de credincioși aștepta nerăbdătoare și dornică de hrană sufletească. După ce preoțimea intonează imnul „Impărate Ceresc“, părintele protopop își începe conferința cu subiectul: „Viața și faptele Sfântului Ioan Gură de aur“, care prin cuprinsu-i măestrit și expunerea impresionantă a vieții acestui Sfânt, a avut un covârșitor efect, storcând chiar lacrimi din ochii auditorilor. La sfârșit conferențiarul distins a fost viu aplaudat.

De încheiere preoțimea intonează axionul „Cuvine-se cu adevărat“, apoi se îndreaptă cu toții, preoți și popor, spre biserică, unde se face slujba vecerniei, la sfârșitul căreia 7 preoți săvârșesc câtorva bolnavi, taina Sf. Maslu, cu care programul zilei se sfârșește, iar preoții luându-și

rămas bun dela popor, se îndreaptă fiecare spre căminul său, aducând laude și mulțumiri celui Atotputernic pentru ajutorul de care i-a învrednicit să-și poată îndeplini datoria.

Pr. Ioan Lazar.

* CRONICĂ *

Sărbătoarea Crăciunului în Cluj.

Anul acesta am avut la Cluj Crăciun fără zăpadă și cu puțin frig, ceea-ce a făcut să i se ia din frumsețea tradițională și așa puțin simțită la orașe. Centrul sărbătorii l-au format slujbele la biserică, unde s'au servit cu deplin fast în fața celui mai mare număr de credincioși ce-l poate cuprinde biserica, la care s'a adăugat jumătate pe atâția din cei-ce au stat la ușă. Cât de mult trebuie să suferim și noi și credincioșii pentru această stânginire în satisfacerea trebuințelor religioase din lipsa unei biserici încăpătoare, nu numai pentru surbători mari ci și în cele obișnuite. Credincioșii fără voia lor se înstrăinează, fie că se duc în alte biserici, fie că nu mai cercetează biserica. Par'că ne și vine greu să le mai aducem aminte celor în drept de a veni cu ajutor mai simțitor la terminarea catedralei și căutăm să dăm tot sprijinul inițiativei pornite de a se zidi o nouă biserică parohială.

În ziua întâi serviciul divin a fost oficiat de către P. Onor. protoierei Dr. Seb. Stanca, Laur. Curea, Nicolae Vasiu, preoții A. Mușat, I. Cociuban, I. Cioara, protodiacon Dr. I. Vască și V. Bogdan. P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan* a asistat la slujbă, iar după terminarea ei a rostit o frumoasă cuvântare plină de înțelepte învățături, ca și cele cuprinse în pastorală de Crăciun. A doua zi a servit P. On. prot. D. Antal, pr. A. Mușat și diacon V. Bogdan. A predicat prot. Antal, insistând asupra necesității zidirii unei noi biserici parohiale, în vederea consolidării și activării vieții religioase morale a credincioșilor noștri din Cluj.

Anul nou 1931, este între puținii ani, în care am intrat cu îngrijorare, după ce am ieșit cu părere de rău din cel vechiu.

Guvernării noastre, cu întocmirea bugetului pe 1931, pentru a face o reducere ge-

nerală de abea 15%, prin comunicate nehotărîte, prin ezitări, proiecte și paraproiecte, când de suprimări, când de reduceri, prin enunțări de legi draconice cu funcționarii cumularzi și necumularzi etc., dar mai ales prin lipsa unui program precis de sanare economică, au provocat o adevărată panică de criză în întreaga țară, făcând pe toți să creadă că stăm mult mai rău economic decât decum de fapt stăm. Ca să stârpești cumulardizmul, sistemul de comisii și să reduci salariile de risipă, nu era nevoie de atâta alarmă, ci numai de puțin curaj și simț de dreptate și mai ales de aplicarea riguroasă a legilor. Cu toate că la alcătuirea bugetului, proiectul suprimării funcționarilor s'a abandonat, totuși după informațiile primite am aflat că s'a aplicat la bugetul Min. de Culte. Amintim în altă noțiță ce tăieturi crude și lipsite de rațiune s'au făcut în bugete episcopioilor. Cei ce le-au făcut se vede că n'au idee de legea de organizare a bisericii ortodoxe, cu atât mai puțin cunosc situația consilierilor și a celorlalți funcționari eparhiali din Ardeal, pe cari îi cred cumularzi, adevă și preoți cu parohii. Indată după sărbători chiriarchii noștrii — în special cei din Mitropolia Ardealului, — se vor prezenta la dl ministru prezident și chiar la M. Sa Regele, pentru a cere îndreptarea nedreptății ce s'a făcut bisericii noastre.

Desființări de seminarii teologice. Paralel cu alte școli, cu 1 Ian. 1931 s'au desființat complet și următoarele seminarii teologice din Bălți, Buzău, Craiova iar în parte cel din Câmpulung (Muscel).

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 9072—1930.

(1) 1—1

CONCURS

Consiliul eparhial ort. român din Cluj publică prin aceasta concurs pentru conferirea de *ajutoare* din Fundațiunea „Andronic“ pe seama *învățăcelor de meseriași* ortodocși de pe teritoriul eparhiei Clujului, cu terminul de *31 Ianuarie 1931*.

Cererile se vor înainta Consiliului eparhial împreună cu următoarele acte:

1. Estras de botez cu dovadă dela preotul local sau dela catehet, că cel interesat este și în prezent ortodox.

2. Certificat despre ultimul an școlar dela școala primară sau secundară.

3. Dovadă că este angajat cu contract în ordine la un măestru și contractul este înregistrat la autoritatea industrială. Contractul se va anexa la cerere în original sau copie autentică.

4. Adeverință dela măestru despre purtarea morală și sporul în măestrie a ucenicului respectiv.

5. Certificat de moralitate dela preotul locului.

6. Certificat dela comnă despre situația familiară și materială a părinților.

Cluj, la 18 Decemvrie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 1377—1930.

(2) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Muntele-Rece*, protopopiatul Cluj, cu 1612 suflete, se publică prin aceasta concurs de 30 zile dela prima publicare în *Renașterea*.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială și supraedificate.

3. 20 jugăre sesiune parohială, fânaș.

4. 2 drepturi de pădure, 100 Lei de fum și una zi de lucru, rescumpărabilă în bani.

5. Stola fixată în ședința consiliului parohial în ziua de 27 Iulie a. c.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen, la acest oficiu, alăturând și aprobarea P. Sf. Sale Episcopului. Înainte de alegere sunt obligați a se prezenta în biserică.

Cluj, la 11 Decemvrie 1930.

Nicolae Vasiiu, protopop.

A apărut:

Prețul 40 Lei.

Pr. Ion Goron „NOUA LEGE“
cuvântări despre fericirile evanghelice.

Pentru preoții din eparhie și pentru abonații „Renașterei“ 30 Lei.